

Hetioldali
Zola

Termékenység

Hetioldali
BelvárosibanAz United Artist
nagy attrakciója:

ÉDENKERT

Hetioldali
Körzében

A volt tanító megszökött a katonaságtól, okiratot hamisított és lopott

(A Délmagyarország munkálarsától.) Wagner Károly volt szegedi tanító 1926-ban elvesztette állását. Bevonult katonának és Szegeden, mint önkéntes szolgált egész 1928-ig. Közben azonban megunt a szolgálatot és megszökött csapattestével. Nem jutott azonban messzire, mert a készség még a szegedi pályaudvaron elfogta, amint éppen a Budapest felé menő vonatra akart felszállni. A honvédtörvényszék elé került, amely szökés miatt hathavi súlyos börtönrre ítélte.

Fogsága idején az irodában dolgozott, ahol a börtönparancsnok aláírását ráhamisította egy bejegyzésként igazolványra és ennek a segítségével megszökött a börtönből. Felkereste a lakóhelye szomszédságában lakó Sonkolyos Bálintné, akinél az önkéntesek civilruháikat tartották, ott egyik bajtársa ruháját magára vette és elutazott Szegedről.

Győr környékén egy kis állomáson elfogyott

a pénze és ekkor az állomásfőnöktől csalt ki nagyobb összeget hamis okiratokkal. A pénzen Budapestre utazott, ahol ismét elfogták és Szegedre hozták büntetése kitöltése végett. A fogházban azonban újabb csalásokat követett el, a katonától csalt ki nagyobb összegeket.

Miután Wagner Károlyt a büntetés kiszabása után kizárták a hadsereg kötelékéből, az azóta elkövetett okirathamisítás, lopás és csalás büntette miatt a szegedi büntetőtörvényszék Vildtanácsa vonta felelősségre pénteken.

Wagner Károlyt, aki még mindig a katonai fogház lakója, katonai börtönőr kísért a tárgyalásra. A főtárgyaláson a volt tanító részletesen beismerte a bűncselekményeket, azonban a Sonkolyosnéknál elkövetett lopást tagadta. A törvényszék elrendelte Sonkolyos Bálintné kihallgatását és a tárgyalást 27-ére halasztotta el.

Az eddigieket messze meghaladó tartalommal és kiállításban jelenik meg az idén

DÉLMAGYARORSZAG KARÁCSONYI AJÁNDÉKKÖNYVE

TARTALOM: 1. Naptár 1930-ra. - 2. Bibó Lajos: Kétkeltű szerelem. (A Szegedről elszármazott kiváló írónak eddig még sehol meg nem jelent legjobb munkája.) - 3. Az év története. - 4. Szakácskönyv. - 5. Hasznos tudnivalók. - 6. Vásárok jegyzéke.

A Dunántul

Kogutowitz Károly professzor könyve

A magyar közönség régóta hiányát érzi egy olyan modern szempontok szerint megírt földrajzi szakmunkának, amely a magyar földnek az ismertetését szolgálja. Az utolsó ilyen nagyobb szabású ismertetés már évtizedekkel ezelőtt jelent meg „Az osztrák-magyar monarchia irásában és képében” című vállalat keretében, amelynek megindítása néhai Rudolf trónörökös emlékéhez fűződik. A maga idejében ez a munka kétségtelenül igen nagyszabásúnak indult, megalkotásában egyesültek a legjobb irodalmi és művészi erők, de a trónörökös halálával ellaposodott és nem változott be a hozzáfűzött reményeket. Megírásában a politikának nagy koncessziókat tettek a tiszta tudomány rovására és éppen a szerzők nagy száma miatt hiányzott a munkából az egységes átfogó gondolat. Megjelenése óta a földrajzi tudományban nagy haladás is történt, új eszközök állottak ennek a tudománynak a szolgálatába és természetesen megváltoztak azok a statisztikai adatok is, amelyek egy földrajzi munkának a szükségzerű gerincét alkotják.

Most dr. Kogutowitz Károly, a szegedi egyetem professzora, aki földrajzi tudományunk legelső képviselői közé tartozik, vállalkozott egy ilyen, Magyarországot ismertető tudományos munkának a megírására. A több kötetre tervezett munkának első kötete, amely a Dunántul és a Kisalföld földleírásának első részét tartalmazza, most jelent meg a szegedi Ferenc József Tudományegyetem földrajzi Intézetének kiadásában. Ezt követi majd a Nagyalföld két kötete és a Felföldek, Erdély, Horvátország és a tengermenték kötetei.

Látszólag az ismertetés a régi Magyarországának szól. Tényleg azonban Kogutowitz professzor politikától mentesen, kizárólag a földrajzi összetartozás alapján tekinti egységnek a Kárpátok által övezett pannoniai medencét. Így munkája beosztásánál nem a politikai határokat, hanem a földrajzi tájegységeket veszi alapul.

Amennyire az első kötetből meg lehet ítélni,

egyik legnagyobb előnye Kogutowitz professzor munkájának, hogy benne egységes szempontok érvényesülnek. Alapul veszi egy bizonyos területet, a jelen esetben a Kisalföldet és a Dunántult és ezen végigmegy geológiai, éghajlati, vízrajzi, növénytan és embertani szempontból. Ezt az általános ismertető részt, amely képét adja meg az egész vidéknek, tájleírások követik, ismét a kisebb földrajzi egységek figyelembevételével: Balaton, alsó Zalamellék, somogyi Nagyberék, Belső Somogy stb. Azzal az irányzattal szemben, amely az utolsó évek folyamán a földrajz ismertetésénél az embert teljesen elhanyagolta és majdnem kizárólagos geopolitikára fektette a fókuszot, Kogutowitz a könyvben helyreállítja az egyensúlyt a fizikai és az emberföldrajz között és mindent igyekszik nyújtani, ami egy ország földrajzában a nagyközönségnek érdekelheti. Ebből a szempontból pedig rendkívül fontos a települési viszonyoknak és a kultúrtájaknak az ismerete, amelyek már az ember működésének behatása gyanánt állottak elő. Egészen kivételes és magyar szakmunkákban majdnem egyedülálló a Dunántul kötetnek az illusztrálása. Kogutowitz könyve teljesen szakít azzal a gyakorlatlaltal, amely takarékosági szempontból a régi és elavult képeket is felhasználja az anyag megismertetésénél. A szöveghez csatolt 60 mű-mellékelti kép kizárólag egészen új fénykép, közöltük igen nagy számban az állami térképészeti intézet légi felvételei, amelyek a földrajzi ábrázolásnak egészen új lehetőségeit mutatják be. A szövegrajzok szintén kizárólag ezen munka számára készültek és mint típusismertető, birnak jelentőséggel. Fel vannak használva azonkívül a kötetben összehasonlításul és az átalakulás magyarázatul a József császár által elrendelt katonai térképfelvételek, amelyek a bécsi hadi levéltárból az összeomlás óta kerültek nyilvánosságra.

Kogutowitz Károlynak ez a könyve kétségtelenül igen nagy nyeresége földrajzi irodalmunknak. Kiváncos volna azonban, hogy a többi kötetek az első gyors egymásutánban következnek, hogy adatszűrűség szempontjából a különböző időpontban megjelenő kötetek között nagyobb eltérések ne mutatkozzanak.

(I. s.)

Tavasza fordult az idő

Budapest, december 6. Tegnap nagyon érdekes volt a hőmérséklet. Az ország nyugati és északi részét felhőzet takarta, keleten és délen pedig tiszta volt az égbolt. A felhős ének meg van az a tulajdonsága, hogy kis ingadozást enged csak meg az éjszakai és nappali hőmérséklet között. Ennek tudható be azután, hogy Kecskeméten derős, felhőtlen időben nappal tízennyolc fokig ment fel a hőmérséklet, míg éjszaka lezuhant az egy fokig, sőt valószínűen a talaj mentén a fagypontig. Ezzel szemben Budapesten mindössze három fokot változott a hőmérséklet. Nappal a maximum nyolc fok volt, míg éjszaka öt fokra esett le.

Megjegyzésre méltó, hogy a magyarországi kellemes időjárás szemből Angliából nagy viharokat jelentenek, amelyek a La Manche-csatornát is végigdúlták. Viszont Németországban, Franciaországban a hőmérséklet még magasabb, mint nálunk.

A meleg decemberi időjárás tagadhatatlanul abnormalis. Sajnos, a momentán kellemes decemberi napokból nem lehet következtetni a tél enyhéségére. A Meteorológiai Intézet már tegnapi prognózisában azt mondotta, hogy egyelőre az enyhe idő megmaradt, de két napon belül változásra van kilátás. Ezt a jóslatot most megerősíti a Meteorológiai Intézetnek a Mátrában felállított, majdnem ezerméteres magasságban lévő magaslati megfigyelő helye, ahonnan nagyon erős nyugati szelet jelentenek. Ez a jelentés már maga is mutatja, hogy a felhőzet eltűnésével és a déli szél hatása alatt beálló javulás nem lesz tartós.

A Meteorológiai Intézet jelenti este 10 órakor: Hazánkban eső nem volt. A hőmérséklet maximuma a nyugati határvidékek kivételével többnyire meghaladta a 10 fokot, sőt Pécsen egészen 15 fokig emelkedett. Prognózis: Mérsékelt éjjeli lehűlés után nappal továbbra is enyhe idő várható nyugati esőhajtással.

A szegedi hőmérő

A szegedi egyetem földrajzi intézetének meteorológiai obszervatóriuma jelenti, hogy pénteken, Szegeden, a hőmérő legmagasabb állása 12.2 fok Celsius, legalacsonyabb 3.5 fok Celsius, a barometer adata nullfokra és tengerszínre redukálva reggel 758.7 mm., este 758.9 mm., a levegő relatív páratartalma reggel 94 százalék, délnél 79 százalék volt. A szél iránya déli, erőssége 1-4.

Ma és holnap katonazene

Ma disznó- a Profétában Záróra reggel 4 órakor.

Sehol olcsóbban! RÁDIÓ

és kellekek gazdag választékban 522 Szántó Sándor gépházakészítő Szeged, Kliss ucca 2.

Janik-vendéglőben, Szent István tér ma, szombaton

disznótoros vacsora lesz.

1 liter 1927-es ó-bor 1 pengő 20 fillér. 444

1500 pár divat angol női, férfi gyapjú és vadász HÁRSNYA

érkezett, melyet jutányos áron bocsájtok eladásra, házhoz választékot küldök. Telefon 12-80.

Lusztig Ernő, Lisza Lajos közut 53. szám.

Dr. Szabó László:

Szeged halála és feltámadása

Három kötetes dísz kiállítású monográfia az árvíz ötvenedik évfordulójára alkalmából

Kapható részletfizetésre is a Délmagyarország kiadóhivatalában